

การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Enforcement of the Building Control Act 2522 in line with the sufficiency economy philosophy by local administration organizations, Petchaburi Province and Prachuap Khiri Khan Province

สมหมาย ลิ่มกุลวรารัตน์^{1*}

^{1*} กองช่างเทศบาล ต.ปราณบุรี อ.ปราณบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77120

โทร. 081-858-5879, 032-651812 E-mail : sommaipo@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) เปรียบเทียบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ส่วนโยธา จำนวน 338 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบทีโดยทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของแอลเอสดี

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์กร รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการในองค์กร และด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และที่ตั้งหน่วยงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน

ข้อค้นพบจากงานวิจัยคือ การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมี 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านลักษณะขององค์กร 2. ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการงานในองค์กร 3. ด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ การบรรจุ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ต้องให้เพียงพอต่อการบริการ ส่งเสริมความรู้ให้บุคลากร ด้านกฎหมายในการควบคุมอาคาร ให้บุคลากร

ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 อย่างเคร่งครัด มีความยืดหยุ่น มีมาตรการลงโทษที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความผิดตามบทบัญญัติ

คำสำคัญ: หลักปรัชญา, การบังคับใช้พระราชบัญญัติ, ควบคุมอาคาร

Abstract

The purposes of the study were to (1) study the enforcement of the Building Control Act 2522 according to the sufficiency economy philosophy at local administration organizations in Phetchaburi Province and Prachuap Khiri Khan Province and to (2) compare the enforcement of the Act between the two offices in light of personal factors. The populations of the study were 338 personnel from the two local administration organizations including mayors, chief executives, clerks, heads of department and officials. All were obliged to follow the Act. The research tool consisted on questionnaires on a five-level scale. The data were analyzed by means of frequency statistics percentage, standard deviation, t-test, analysis of variance (ANOVA) and least significant difference (LSD).

The findings were as follows:

1) The overall enforcement of the Building Control Act 2522 according to the sufficiency economy philosophy between the two offices was at a moderate level. When divided into different sections, the enforcement of organization characteristics was at a high level while the enforcement of the strategic administration and the working practices were at a moderate level.

2) The opinions' of personnel towards the Act varied according to age, educational background, position, work experience and office location.

The result showed that the enforcement of the Building Control Act 2522 according to the sufficiency economy philosophy could be divided into 3 components which are (1) the organization characteristics, (2) the strategic administration within the organization, and (3) the working practices of the official authorities. In order to improve the enforcement of the Act, there should be enough officials to fulfill the duties, staff should be well-informed about the Act and the law should be used accordingly.

Keyword: Philosophy, law enforcement, building control

1. บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริและพระราชทานเพื่อชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย มาตั้งแต่ พ.ศ. 2517 ซึ่งตลอดระยะเวลาที่พระองค์ทรงครองราชย์ ทรงได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติในพระราชกิจจารุภัณฑ์ โดยทรงแสดงให้เห็นถึงความพอเพียงความพอดีในความเป็นอยู่ ทรงใช้เหตุผลเป็นเครื่องนำทางตลอดเวลา นอกจากนี้หลังวิกฤตเศรษฐกิจทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2549, หน้า 254 - 258)

การควบคุมอาคารในประเทศไทย ปรากฏขึ้นในรูปของกฎหมายเป็นครั้งแรก คือ ประกาศห้ามไม่ให้เอาแผงไม้ไผ่มาทำเป็นพะเพิงในพระอารามหลวง จุลศักราช 1215 แต่ไม่ได้เป็นการควบคุมการก่อสร้างอาคาร โดยตรงและเป็นการทั่วไป ต่อมาได้มีการตรากฎหมายควบคุมอาคารขึ้นใช้บังคับโดยตรง ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พุทธศักราช 2479 กฎหมายฉบับนี้ได้ใช้บังคับเฉพาะท้องที่ เช่น ในเขตเทศบาลทั่วราชอาณาจักร ต่อมามีการแก้ไข 2 ครั้งในพุทธศักราช 2504 และพุทธศักราช 2515 และได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พุทธศักราช 2522 คือ กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งได้ประกาศใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม พุทธศักราช 2522 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2535 เหตุผลในการบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พุทธศักราช 2522 ขึ้นใช้บังคับ คือ “เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช 2479 และพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้ พุทธศักราช 2476 ได้ประกาศใช้มานานแล้ว แม้ว่าได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกันอยู่ตลอดมา แต่ปัจจุบันบ้านเมืองได้เจริญก้าวหน้าและขยายตัวมากขึ้น ฉะนั้นเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในด้านการควบคุมเกี่ยวกับความมั่นคง แข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างในเขตเพลิงไหม้เสียใหม่ และสมควรรวมกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวเข้าเป็นฉบับเดียวกันจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น” (พุดกัญญ์ มนต์เลี้ยง, 2550, หน้า 1)

ปัจจุบันชุมชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเจริญและขยายตัวของเมืองซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้คนท้องถิ่นอื่นย้ายเข้ามาอาศัยในเขตที่มีความเจริญ เพื่อประกอบกิจการมากขึ้น จึงส่งผลกระทบทำให้อัตราการขยายตัวของจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้พื้นที่ที่มีความเจริญประสบปัญหาทั้งการจราจร สิ่งแวดล้อม สาธารณูปโภค และความหนาแน่นของที่อยู่ของประชากรตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนไม่ทันกับความต้องการของประชาชน เนื่องจากการเพิ่มของประชากรการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความยากจน ความคิด จิตสำนึก และการศึกษาอบรม ความคิด ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และเพิ่มขึ้น ทำให้การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นบทบาทหน้าที่หนึ่งในการปฏิบัติงานของฝ่ายข้าราชการประจำโดยเฉพาะกองช่างที่เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาตรวจสอบควบคุมการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนต่าง ๆ ให้เป็นไป

ตามที่กฎหมายบัญญัติ ภายใต้ความกำกวมไม่ชัดเจนและช่องว่างของข้อกำหนด และนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนโดยตรงภายใต้บทบาทของนักการเมือง อาจทำให้มีการใช้ดุลยพินิจ การตีความเพื่อการตัดสินใจดำเนินการหรือไม่ดำเนินการต่อผู้ละเมิดข้อบังคับของกฎหมาย หรือการอนุญาต ไม่อนุญาตต่อประชาชน แต่ละราย และเฉพาะแต่เจ้าหน้าที่กองช่างเท่านั้น การดำเนินการยังเกี่ยวข้องกับงานจัดเก็บรายได้ กองคลัง สำนักทะเบียนท้องถิ่นที่พิจารณาออกหมายเลขประจำบ้านให้ประชาชน นายกฯ เป็นผู้ลงนามอนุญาต และประชาชนผู้ขออนุญาต ตลอดจนทั้งด้านเอกสารและแบบแปลนของอาคาร ยังเกี่ยวข้องกับทั้งวิศวกรสถาปนิก ผู้ออกแบบ ผู้เขียนแบบ เอกสารหลักฐานการครอบครองที่ดิน ซึ่งในบางกรณีอาจเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งธนาคาร ที่ดิน จึงทำให้เกิดความหลากหลายของปัญหาในการปฏิบัติงานขึ้น เช่น ปัญหาการประสานงาน ปัญหาความล่าช้าของงานและไม่ชำนาญของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ปัญหาความไม่เข้าใจของประชาชนผู้มาใช้บริการหรือปัญหาความไม่เข้าใจของฝ่ายการเมืองหรือผู้บริหาร เนื่องจากมีข้อกำหนดมาเกี่ยวข้องและต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนด

จากความสำเร็จและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับการปฏิบัติงานได้โดยต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของประชาชน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ความรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียรมีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ในระดับมาก

3.2 บุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และที่ตั้งหน่วยงานต่างกัน มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แตกต่างกัน

4. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัด หัวหน้าส่วน และเจ้าหน้าที่ส่วนโยธา โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พินิจ, 2551, หน้า 60) จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 184 คน และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 164 คน

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ และที่ตั้งหน่วยงาน

ตอนที่2 แบบสอบถามเรื่องการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านลักษณะขององค์กร ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการงานในองค์กร และด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

ตอนที่3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended Questionnaires) เพื่อสอบถามความคิดเห็น แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

4.2 ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9344

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

(2) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และส่วนหนึ่งดำเนินการส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

(3) ติดตาม และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 348 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

(4) ผู้วิจัยนำผลจากแบบสอบถาม คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

5. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม

ลำดับที่	ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านลักษณะขององค์กร	3.53	.87	มาก
2	ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการในองค์กร	3.47	.64	ปานกลาง
3	ด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่	3.45	.79	ปานกลาง
	รวม	3.48	.73	ปานกลาง

ผลการใช้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะขององค์กร รองลงมา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการในองค์กร และด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	โดยรวม	ด้านลักษณะขององค์กร	ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการงานในองค์กร	ด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่
อายุ	.000*	.000*	.000*	.000*
ระดับการศึกษา	.000*	.000*	.000*	.000*
ตำแหน่งหน้าที่	.000*	.000*	.000*	.000*
ประสบการณ์ในการทำงาน	.000*	.000*	.000*	.000*
ที่ตั้งหน่วยงาน	.013*	.614	.000*	.080

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และที่ตั้งหน่วยงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน

การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บางครั้งเกิดอุปสรรคปัญหา เรื่องระเบียบ ข้อกฎหมายและขั้นตอนในการดำเนินงานยุ่งยากซับซ้อน

ทำให้ยากแก่การบังคับใช้ และที่สำคัญประชาชนไม่รู้ไม่เข้าใจขั้นตอนและข้อระเบียบกฎหมาย และยังมีข้อกฎหมายที่ขัดแย้ง กับวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ แต่ในขณะเดียวกันควรน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องความ มีเหตุผลมาประกอบการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ในขั้นตอนพิจารณาแบบเพื่อขออนุญาต ในการตรวจในปัจจุบันไม่เกิน 45 วัน ซึ่งอาจจะนานเกินไปสำหรับผู้ประกอบกิจการ ซึ่งจะทำให้กิจการเสียหายได้ซึ่งหน่วยงานได้เล็งเห็นและลดขั้นตอนตรวจสอบรับรองอาคารให้ลดน้อยลง และนอกจากนั้นยังได้มีแนวทาง แก้อไขเพื่อบริการประชาชน เช่น ลดระยะเวลาในการตรวจแบบให้เร็วขึ้น จัดทำคู่มือให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารและขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ปรับปรุงกระบวนการภายใต้องค์กรให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้มีการบังคับใช้กฎหมายเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม น่าอยู่ และมีอาคารบ้านเรือนที่แข็งแรง ปลอดภัย แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ยังเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยาก และถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องก็จะก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงกับผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารบ้านเรือน ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างทางความคิดในทุกกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเพิ่มแรงกระตุ้นรณรงค์ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เพื่อแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนต่อไป

6. สรุปและอภิปรายผล

การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักทั่วไปของตัวบทกฎหมาย ย่อมถูกกำหนดหลักเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับไว้อย่างชัดเจน และเป็นหน้าที่ของประชาชนไทยทุกคนต้องปฏิบัติตามโดยหลีกเลี่ยงมิได้ หากฝ่าฝืนกฎหมายก็จะมีบทกำหนดโทษ ซึ่งในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็ได้ปฏิบัติงานตามขั้นตอนของพระราชบัญญัตินี้อย่างเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย ทรัพย์เพิ่ม (2551 : หน้า 35) ได้ทำการวิจัย เรื่องสภาพการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคารในเขตเทศบาลนครภูเก็ต พบว่า การบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคารในเขตเทศบาลนครภูเก็ตอยู่ในระดับปานกลาง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าไม่เข้มงวดมากนัก ปล่อยปละเลยจนกฎหมายไม่มีผลใช้บังคับสำหรับเมืองที่มีความเจริญระดับนี้ เจ้าหน้าที่ทำงานตามนโยบายและความต้องการของผู้บริหาร หากผู้บริหารเน้นหลักรัฐศาสตร์มากกว่านิติศาสตร์ การบังคับใช้กฎหมายก็จะเป็นลักษณะผ่อนปรนไม่เข้มงวด ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันแต่หากผู้บริหารเน้นหลักนิติศาสตร์การบังคับใช้กฎหมายจะเข้มงวด เจ้าหน้าที่จะไม่กล้าละเว้น ในการวิจัยครั้งนี้ ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ลำดับแรกคือด้านลักษณะขององค์กร รองลงมาจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการในองค์กรและด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญชัย บุตรแสนโคตร (2547 : หน้า 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารพบว่า ปัจจัย ที่มีความสำคัญในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลมีส่วนเกี่ยวข้อง

ในแต่ละด้านตามลำดับดังนี้ ด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านกลยุทธ์ทางการบริหารงาน และในด้านการปฏิบัติ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีบางกิจกรรมที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ พนักงานเจ้าหน้าที่มีบัตรประจำตัว แต่ไม่แสดงบัตรนายตรวจทุกครั้ง ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

ผลการเปรียบเทียบการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานและที่ตั้งหน่วยงาน พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และที่ตั้งหน่วยงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย เป็นเพราะว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ส่วนโยธามีความแตกต่างกัน ทั้งอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และที่ตั้งหน่วยงานจึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจ ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารต่างกัน เช่น ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี จะมีความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติได้ละเอียด ลึกซึ้งน้อยกว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่มี อายุ 35 – 45 ปี ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ที่มีอายุมากกว่า มีตำแหน่งหน้าที่สูงกว่า ย่อมมีประสบการณ์ตรง ในการบังคับใช้กฎหมายมากกว่า บ่อยครั้งกว่า พบเจอปัญหา อุปสรรค และหาวิธีแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้องมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สิงหนาท (2549 : หน้า (3)) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานส่วยโยธา องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม ต่อกฎหมายควบคุมอาคาร ผลการวิจัยพบว่า อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงาน มีผลต่อความแตกต่างของความคิดเห็นต่อกฎหมายควบคุมอาคาร และดังที่จำเรียง ภาวจิตร (2536 : หน้า 248 - 249) อธิบายไว้ว่า ความคิดเห็นขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการคือ 1. ภูมิหลังทางสังคม เช่น ผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น 2. กลุ่มอ้างอิงเช่น ประกอบอาชีพเดียวกันการเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น และ 3. กลุ่มกระตือรือร้นหรือกลุ่มเฉื่อยชา

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคาร ดังนี้

7.1 ด้านลักษณะขององค์กร ควรบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ให้เพียงพอต่อการบริการ มีการแสดงแผนผังขั้นตอนในการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารให้ชัดเจน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรกับชุมชนเพื่อพัฒนาความรู้ของบุคลากร และมีระบบการควบคุมกำกับดูแลที่ดีโปร่งใสตรวจสอบได้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎหมาย พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร

7.2 ด้านกลยุทธ์การบริหารจัดการงานในองค์กร ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านกฎหมายควบคุมอาคาร ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้มากขึ้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ให้มากขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมทั้งแนวคิดนโยบาย และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายควบคุมอาคารให้มากขึ้น เช่น การจัดทำข้อบัญญัติของท้องถิ่น การติดตาม

สอดคล้อง ผู้ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือรู้ล้าที่สาธารณะ ตลอดจนการปล่อยมลภาวะเป็นพิษสู่ชุมชน ทั้งน้ำเสีย ฝุ่น ควัน เสียงที่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อื่น เป็นการส่งเสริม สร้างสรรค์ ความรัก ความผูกพัน ห่วงแหนท้องถิ่น

7.3 ด้านการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ควรปฏิบัติหน้าที่ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 อย่างเคร่งครัด แต่ก็ควรจะต้องมีความยืดหยุ่น และมีมาตรการลงโทษที่เหมาะสมสอดคล้องกับความผิดตามบทบัญญัติ มีความยุติธรรม ในการบังคับใช้กฎหมาย โดยเท่าเทียมกันไม่เป็นประโยชน์หรือโทษแก่ใครคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีกระบวนการทางสังคมที่เข้มแข็ง เข้าไปตรวจสอบ ป้องกัน แก้ไขในปัญหา การใช้ดุลพินิจในการพิจารณา ซึ่งอาจก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

8. บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ ทักษะกุล. (2547). การบังคับใช้กฎหมายควบคุมสิ่งปลูกสร้างและอาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จำเรียง ภาวจิตร. (2536). สาธารณมิติ เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2). กรุงเทพฯ: บริษัทสารมวลชน จำกัด.
- ชาญชัย บุตรแสนโคตร. (2547). การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นพพล สิงหนาท. (2549). ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานส่วนโยธา องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม ต่อกฎหมายควบคุมอาคาร การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บวรวิทย์ เปรื่องวงศ์. (2543). อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 : ศึกษาเฉพาะกรณีกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พุดกัญญ์ มนเลี้ยง. (2550). ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศักดิ์ชัย ทรัพย์เพิ่ม. (2551). สภาพการบังคับใช้กฎหมายควบคุมอาคารในเขตเทศบาลนครภูเก็ต. การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2551). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒน์ จำกัด.
- สุรียน ประภาสวัด. (2539). ปัญหาการบังคับใช้และวินิจฉัยสั่งการของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.